รหัสทะเบียนวิจัย 45 05001 03

ขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมของแปลงทดลองกระเจี๊ยบเขียว

Optimum Plot Size and Shape of Okra

ไกรศร ตาวงศ์ **เตือนใจ พุดชัง**

สมพร วนะสิทธิ์ **อำนวย อรรถลังรอง**[1]

กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการเกษตร ศูนย์สารสนเทศ

บทคัดย่อ

ในปี 2545 และ 2546 ดำเนินการทดลองเพื่อหาขนาดและรูปร่างที่เหมาะสมของแปลงทดลองกระเจี๊ยบเขียว ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร จังหวัดพิจิตร โดยปลูกกระเจี๊ยบเขียว จำนวน 50 แถว ๆ ละ 50 หลุม ระยะปลูกระหว่างแถว 50 เซนติเมตร ระหว่างหลุม 50 เซนติเมตร ติดต่อกันเป็นผืนใหญ่ แบบ Uniformity Trial ในเนื้อที่ 25x25 เมตร เก็บเกี่ยวผลผลิต (โดยเว้นแถวริม 1 แถว โดยรอบ) ทั้งหมด 48 แถว ๆ ละ 24 หน่วยย่อย แยกเป็นแต่ละหน่วยย่อยมีขนาดหน่วยย่อยละ 2 หลุม (หลุมละ 2 ต้น) ที่ติดต่อกัน ร่วมทั้งหมด 1,152 หน่วยย่อย ชั่งน้ำหนักฝักสด จัดแบ่งข้อมูลออกเป็นเนื้อที่เก็บเกี่ยวขนาด ต่าง ๆ ได้ 19 ขนาด 61 รูปร่าง (ขนาดแปลง=กว้าง x ยาว) นำข้อมูลไปประมวลผลทางสถิติ โดย วิเคราะห์ความแปรปรวน ค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวน (CV) และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อที่ เก็บเกี่ยว (x) กับ ค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวน (y) ซึ่งพบว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในรูปสมการ $y=ax^b$ การศึกษาในปี 2545 แปลงทดลองเกิดโรคระบาดทำให้ไม่มีความสม่ำเสมอ ผลสรุปได้ว่า พื้นที่เก็บเกี่ยวที่เหมาะสมมีขนาดไม่น้อยกว่า 10 ตารางเมตร ส่วนในปี 2546 สภาพแปลงทดลองสม่ำเสมอดี ผลได้ว่า พื้นที่เก็บเกี่ยวที่เหมาะสมมีขนาดไม่น้อยกว่า 8 ตารางเมตร จากการศึกษา 2 ปี จึงสรุปได้ว่า ขนาดเนื้อที่เก็บเกี่ยวที่เหมาะสมของแปลงทดลองกระเจี๊ยบเขียวควรมีขนาดไม่น้อยกว่า 10 ตารางเมตร รูปร่างสี่เหลี่ยมผืนผ้า

คำหลัก : กระเจี๊ยบเขียว ขนาด รูปร่างแปลงทดลอง

[1] ศูนย์วิจัยพืชสวนพิจิตร

กรมวิชาการเกษตร